

„Istarska Rijec“

ISTARSKA RIJEČ

Tjednik za pouku, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a ne loga sve pokriva“ — Narodna poslovice.

Oglasi stoje 4 lira

za svaki centimetar vjeline u širini jednog stupca. Za višekratno uvrštenje daje se znatna popust prema pogodbi. Plaća se u iznositelju 25 — lira. Uredništvo i uprava lista: Trst (Trieste) — Via S. Francesco d'Assisi 20 I. Telefon: 11-57.

Ponor

Novi zakon o ograničenju prava vlasništva nije uskrsnuo samo na Hrvatske i Slavencu, već je do strajanja uzurpa i ene naše suzemljake — italijanske narodnosti, koji su također pogodjeni istim zakonom dekretom. Poput naših poslanika, tako su i neki njihovi predstavnici predložili kod vlasti izvjesne korake, da se taj zakon odstrani odnosno ublaži. Budućnost će pokazati, hoće li i koraci imati kakav povoljan isplih.

Medjutim, dok se za nadležne strane tome ne deskuju, mi stojimo pred ponorom, pred gotovim gospodarskim rušom. To konstatuje i Piccolo della Sora — od 14. — mi u svom članku „Pola e Istria nel nauco regimine giuridico di confine.“ U članku je dodaje najviše govora o Polji i italijanska dija, bi se, ali što je ondje rečeno, možde se sasvim tako da protječe na čitavu Istarsku krajnu.

Clankopisac, Raimondo Desanti, napominje medu ostalim, da je Pola u vrijeme Austrije bila tvrdnjava prvoga reda snabdjevena svim mogućim i najmodernijim sredstvima obrane i navale, pa ipak nisu u pogledu privatnog vlasništva stvoreni za taj zakoni ni izdaleka slični ovima. Jedino na što su se vlasnici nekretнина morali da obvezu, bilo je to, da će na zahtjev vojne vlasti morati da poruše svoje kuće. Ali to se pekazalo suvišnim, budući da se za vrijeme čitavog rata nije smatralo potrebnim, da se obori nijedni dom.

Već je nekako razumljivo, da vojna vlast može u vrijeme rata da diže i obara, što se u miru i to ne samo na granicama, već i u unutrašnjosti, ako bi se kojim slučajem prenijele znatno ratne operacije. Da je pak ovaj zakonski dekret za obranu države u istom potreban, on bi se morao da protječe i na druge krajeve uz državnu granicu, prema Sviciarskoj i prema Francuskoj, jer — kako nas historija uči — vrag ni onuda ne spava. A da u svemu tomu ima barem nešto dosljednosti protegao bi se taj zakon i na čitavu italijansku obalu, jer i ta obala u neku ruku granica prema moru... Medjutim u zakonu nema o tome ni spomena, ali zato ima klauzula, kojom se od tih izuzetnih mjera oslobađa — Zadar, dakle je Rijeka upućuje negdje i ne spominje. Pola da, a Rijeka, kojoj se kuće gledaju u jugoslavenskim vodama — ne. Uistinu su nedokučivi putevi izvjesnih zakonskih dekreta...

Mi smo taj uistini sudan zakon donijeli već u našem listu. U krupnim su potezima naveli i neke njegove teške posljedice. Da se pak spomenuti zakon provede u strogoću, sigurno bi li do nekakvih očvrta nevjerojatelnih bitočica. Piccolo della Sora navodi neke takve situacije: Zabrane je rušiti, vjele Raimondo Desanti. Ali ako židovi ne kuće popustaju, što će se saditi, ako se krize ne deskuju, da da se čini? Hoće da zvanis Lazu? Očvrte je, da u to svrhu izvanjsu u zemlju. Ako se strogo drži zakon, ti se izvan zadržati dopustjenje u vlasti i čekati dopustjenje, nije ni mjesta. Ima krajeva u čijim vjeli nadale Desanti, gdje se njegovu građde i to pomoću gomolac, ali čes da oko svoje nije ložis nekakva komencija, i za to moras da traži dopustjenje i da čekas odonosno riješenje. U našem vetu ima jedno osuseno, usahlo drvo. Trebam drva za gorivo, pa hoću da ih se posjecim. I za to moram da tražim dopustjenje i da čekam tri mjeseca... Imam par krava i par magaraca. U stali se nakupilo gnajva. Hoće da ga prenesem napolje i da je složim u hrpu. I zato moram da tražim dopustjenje, i ako ga ne dobijem, na vrijeme, može se dogoditi, da mi blago u tri čerke uduseno u onom blatu.

Ali ima i gore. U Istri daju se zemljišta u zakup u septembru svake godine. Ni to se ne može izvršiti bez upredne dozvolje sudskih prefekta. Treba moliti i čekati do kraja decembra na riješenje, a mi znamo, da se već u oktobru i novembru oron zemlja i sie žito. Jos jedno, vjele Desanti, sam nekome posudio novaca i za tri mjesec ukupio sam se na njegovu kuću. Dužnik ne čod da plati dug, a ja hoću, da mu tuću prodam na dražbu. Sto oada, ako gosti ne dopuste, da joj bude vlasnik, onaj koji je na dražbi kupio? A što će biti onda, ako ostavi sinu imanje, pa ako mi sin nije empatican onlastima? Po ovom zakonu vlasti mogu reći, mi ne do-

Veličanstvena jugoslavenska manifestacija u Zagrebu Zagrebački sokolski slet i sabor

Već nekoliko dana Zagreb pliva u oduševljenju radosti i rucnata sokolskih kosilja. Slogom se namo silina broj Sokola, Računa se, da izpolni broj Sokola, koji su došli na zagrebački sokolski slet, prekoracima 13.600. Zagreb je bio sas u ovom jugoslavenski zastava. Oduševljeni su ovaj slet bilo je izvan svakog očekivanja.

Veličanstveni dolazak sokolskih vlakova. U drugo polovici proslog tjedna osvanili su krasni, upravno krađevski sokolski dani u Zagrebu. Posebni su sokolski vlakovi dolazili bezno prema rasporedu, u razmacima od pola sata, a iz svakooga su silazili, bruno pozdravljajući, Sokoli sa svih strana prostrane jugoslavenske domovine i slavenski brata sa severa. U četvrti noćni nastup došao je posljednji crveni vlak, sa 240 četki Sokolova i Sokolice vodstvom brata Dvořaka i brata Agatona Hellera. Tim istim vlakom je stigla i delegacija poljskih Sokolova od sedam članova i dvije članice, koje je brat Adam Baran Zanovški, stariji, i brat Jozef Srećko Sokolski sa bratom Crstovik Križ, načelnik saveza. Na konjima, koji ih je podržavao mnogobrojna publika, a u ime sokolske župe kralja Petra Srećka, kao domaćine, pozdravio je goste dr. Oton Gavranić, a zabavilo se brat Dvořak. Dočeli je bio veličanstven. Peron, sav proster pred kolodvorom, Trst, u svu dnu, za prolazili Sokoli, bilo su pune svijetle, koji ih oduševljeni pozdravljajući pridošli brata Sokolove. Uz brata iz Češke najodnosenije je bio podržavljen dolazak sokolskog vlaka, kojom su došli Riećani i Dalmatinci, na kome su svi vagoni bili iskićeni zelenom te su iz kupela veselo odjekivali poklici Zagreb, jugoslav, kralja i naših.

Vježbe na sokolskom sletu.

Sve su sokolske vježbe uspjele iznad svakog očekivanja. Sokolski dani, započeli su gradskim prostrane tribine do zadnjeg mjesta, Računa se, da je dnevno prisustvovalo vježbama oko 20.000 duša. Sletiste je bilo vrlo ulosno ujedeno. Čitavo je sletiste bilo okićeno državna barjancima, srpskim, hrvatskim, slovenskim, češkim, poljskim i ruskim zastavama, a za vrijeme vježbe, koje su se odvijale u nekoliko čaketa u zrak, koje su u visini eksplodirale i iz njih se rasirio mali padobran sa državnim barjancima, i hrvatskim, srpskim i slovenskim trobojnicama. Brojni aeroplani su kralji kroz čitavo vrijeme vježbe vježbe nad sletiste. Sve vježbe je pratila vojna muzika i za pojedini odmor svirale su mnogobrojne sokolske glazbe i fanfare.

Proslot petka došao je na sletiste i kraljev zastupnik, puznički komandanta IV. armijske oblasti u Zagrebu, general Srećković u pratnji starijega, zagrebačke župe kralja Petra Srećka i brata Otona Gavranića i celoglo svečanog odbora. Bruno pozdravljan prošao je u kraljevsku ložu, kamo je pozvao i sebi starijega JSS brata Gangla, zastupnika COS brata Dvořaka, starijega poljskog i ruskoga sokolskog saveza brata Zamojskoga i starijega ruskoga sokolskog saveza u inostranstvu brata Adama Miramanskoga.

Upekot poslije podne nastupila su kod vježbanička i ženska djeca, 130 na broju, koja su izvodila Bogunovićeve proste preste vježbe. Izvodila je bila dobra, sastav vježbe je izvrstan. Zatim je nastupilo i nekoliko Sokolova u vježbama, koje su izvršili tačno i bez pogriješke svoje hitne vježbe. Napreli. Nato je nastupila burin oduševljenim pozdravljena narodna vojska, koja je u lipom zamisljenom sliktivom nastupu pod vodstvom oficira izvela precizno svoje proste vježbe. Bilo je to 1800 vojnika i

putu, da sin onoga pokoljnika postane vlasnikom njegova imanja. I sve tako. Kamo to vodi? U ponor... U oči u ruku, jer se tim ograničenjem prava vlasništva snižuje vrijednost kuća i zemljišta na ništa. Tko će za takve posude novaca, kad već unaprijed zna, da mu dotičnik ne može pružiti nikakva jamstva, da će ga ikada isplati? Ovaj zakonski dekret može se promijeniti i mi se nadamo, da će vlada biti uvjediteljna i odrediti, da se ukine ili uvelike ublaži, jer svakak kakav jest, poprima uistini nekakav, kako on Desanti vjele — vekostorski značaj.

oni su izvršili sve vježbe bez pogriješke, a naročito treba istaknuti zadnju, koja je u istinu vrlo teška. Precizna izvedba i apsolutna skladnost je pokazala, da jugoslavenski članici dobro shvaćaju značenje sokolske ljelovčije. Treba naročito istaknuti točnost na sekundu, kako su vojnici nakon svršenih vježbi polagali ruke uz kave, te se čulo kao da je od nekuda prasnuo grom.

Na to je nastupila grupa sedam čeških Sokolova i preči. Već kod nastupa izazvali su opećujuće svojim neobično razvijenim mišicama. Tu se našloš desila mala nezgoda, jer je slabo montirana kočica popustila i jedan vježbač umalo da nije skrlava vrati, ali on se srećom nije ništa teže dogodilo. Nato su česti nastupili k vježbama na visokim ručama. Izvodili su svoje vježbe tako sigurno i vješto, kako se rijetko kada može vidjeti. Općinstvu je zastava dala kod vjetrovitih pokreta visoko ponar, a vježbači su ih izvodili bez ikakve smakinje.

Jednaku pohvalu kao članovi zaslužuju i članice. Vježbe su članice bile lijepo i precizno izvedene, nastup, također gledano i komplikovano, a nastupilo ih je oko 600. Vježbanje na spravama uzornih odjela bilo vrlo dobro. Vježbalo se na jednoj preči, na dvjema karikama, na šest ruči i na jednom konju.

Sokol iz Sarajeva je u isto vrijeme izvodio ljepu skupinu na visokoj vježbi, a podoficirski slika skupne proste vježbe.

Opću je pozornost pobudila ljubljanska grupa na karikama, koja je izvela lijepe vježbe s puškama, a upravno divnom sigurnošću. Kaozato je još nastupilo članstvo sokolskoga društva na Sušaku i izvelo skupne vježbe svih kategorija u istih mah, počevši od djece do najstarijih članova, koje su zaključene sa visokim piramidom.

Dojam, koji je izazvalo jugoslavensko sokolstvo sa svojim javnim nastupom, uvjerio je općinstvo da se u jugoslavenskom sokolstvu sardljivo i ustrajno radi, da se ne frazira ni politizira, već u svakom smjeru goli samo pravi Sokolski duh ljelovne snage i slavenskoga bratstva. Treba zamisliti, koliko je energije, napora i vremena trebalo uložiti, da se istuće vježbači i vježbačice podvrgnu u jedan mah komandi načelnika i kao jedno tijelo izvede skladne pokrete, bez pogriješke i zabune.

Drugi dan sleta.

Drugi dan sleta bio je također veličanstven i dobro posijećen. Sletiste je bilo kroz cijeli dan vanredno živo. U četiri sata poslije podne bila su održana i koncertna. Concerto je vjela sokolska zabava. Sviralo je 5 glazbi. Zabavica je bila vanredno dobro posijećena, tako, da je igraliste bilo duplom puno.

Tekom dana stigao je u Zagreb oko 2000 sokolskih Sokola i gosti iz zagrebačke župe, koji su izvršili vježbe i Sokolice i Sokolice u svečanjoj povorci kroz grad. U povorici stupalo je najprije sokolska konjica i konjica Sokola u narodnim nošnjama. Ostali Sokoli i Sokolice bili su svršteni po župama. Povorka je krenula sa sletista Miramanskim cestom. Podvignući se, ušli su Sokoli i Sokolice u običajni dom. Zin'evcem, Nikolajevom ulicom, do Miramanskog ulicom na Wilsonov trg. Tu se pred kazalištem ohrđavaju sokolski bori. Sa balkona narodnog kazališta pozdravio je sveučulno sokolstvo zastupnik vlade, ministar Pečić, starijega Jugoslavenskog Sokola je Gangl, kaošto i delegati čehoslovačkog, poljskog i ruskog Sokolstva.

Posljednji dan sokolskog sleta.

U nedjelju je završen sokolski slet jugoslavenskih Sokola u Zagrebu vanredno lijepim povorkom kroz grad i oduševljenim pozdravljenim II. sabora jugoslavenskog Sokolstva. Budući da je cijelo podnoje lijevla kisa, otprilike je jedna jona vježba, kao i veslica na Concordijom igralištu. U nedjelju je podne sknila se cijela delegacija čehoslovačkog sokolstva pred jugoslavenskom akademijom. Načelnik C. O. S. održao je krasan govor, a nakon toga položen je na Strossmayerovoj oporje krasan vijenac sa jugoslavenskom i čehoslovačkom trobojkom i natpisom u vijencu: Slovanci C. O. S. Tamošnji prisustvovala je masa građanstva.

naest župa, 176 članova muškog narasta, 1472 sokola u svečanjoj odori je 74 župe, 236 sokola u vježbovnom odjehu pod vodstvom olimpijskog prvaka Leona Stuklija 104 Sokolice u narodnoj nošnji i 88 Sokolova, te konačno oko 2000 sletajkih Sokolova od 18 državnih zastava.

Cijeli putem na dolasku i odlasku sa Wilsonovog trga bila je povorka burno pozdravljena od publike, koja je napunila sa obje strane pločnike i prozore na svim kućama. Sa prozora bacano je cvijeće na povorku.

Sokolski sabor.

Oko pola i sat popodne bila je već puna sobarska dvorana delegata — oko 400 iz cijele Jugoslavije, koji su došli na svečano otvorenje II. sabora jugoslavenskog Sokolstva, kada je u saborstvu umsko zamjenik, Vel. Kralja general Srećković, nastalo je burno klicanje i stavljen kralji. Na predsjedničko stolice sjeo je stariji jugoslavenskog sokolstva G. Gangl, desno na počasnom mjestu zamjenik Nj. V. kralja general Srećković, lijevo na počasnom mjestu zastupnik vlade ministar Pečić. Otvorenje sabora sudjelovali su delegati čehoslovačkog, poljskog i ruskog Sokolstva.

Stariša G. Gangl pozdravivši zamjenika Nj. Vel. kralja generala Srećkovića, zastupnika vlade G. Pečića, predstavnika vojske generala Džon-Mirkovića, predstavnika zagrebačke oblasti G. Tomicu, brata Čehoslovačke, Poljake i Ruse, održao je jedinstveno snažni i poletan govor o Sokolstvu, naročito o zadaci jugoslavenskog sokolstva. Otpočeo je riječima deklaracije od 1. I. 1919: jedna smo država, jedan narod i jedno Sokolstvo. U tome nema nikakva kontradikcije. Zatim nastavio je da na ovom mjestu ne stoji još uvijek prvi starosta jugoslavenskog Sokolstva... Svi ustaju ključici Slava Oraženju! U nastavku govora naglasio je: Sokolska državna politika je za sebe ništa, za narod svet Sreća domovine je naš cilj. Glede snage jugoslavenskog Sokolstva reče, da u II. sabora (og. 1919. do danas porasao za 268 društava, 10 župa i 40.000 članova. Danas broji jugoslavensko Sokolstvo 522 društva, 26 župa i 84.116 članova.

Zamjenik Nj. Vel. kralja general Srećković naglasio je ukratko, kojom pažnjom prati Nj. Vel. rad Sokolstva. Zamjenik Nj. Vel. kralja naročito starijstvo, koje ima da se bori sa tolikim poteškoćama. Zastupnik vlade ministar G. Pečić pozdravila sabor Sokolstva u ime vlade. Radi veliki mišljenja i težnja, što vode Sokolstvo, vladati izjavivše, da će izići u susret svakoj njegovoj potrebi i želji. U ime Poljaka zahvalio se na pozdravu Sezerpinski, u ime Rusa dr. Verguson, u ime Čehoslovačka načelnik C. O. S. Stepanek. Prešlo se na dnevni red. Novi ustav jugoslavenskog Sokolstva izjavio je naročitoj komisiji prihvaćene se en bloc. Nakon toga, što je starijega G. Gangl imenovao funkcionere za sabor. Odgođeno je za sjednicu za ponedjeljak, na koje ćemo se ranije osvrnuti u narodnom broju Istarske Riječi.

Akcija naših poslanika protiv dekreta o ograničenju prava vlasništva

Naš narodni poslanik dr. Wilfan bio je u Rimu i sastao se s njemačkim narodnim poslanicima, s kojima je ustanovio akciju protiv poznatog dekreta o ograničenju prava vlasništva. Zatim je otišao s njemačkim poslanicima Tizelom i Sternbachom k ministru unutarnjih djela, Fedlerzonju, koji je saslušao protest i predložio poslanika i izjavio, da dekret ima čisto politički karakter i da komacima obećava da će još jednom pregledati i pročitati cijelu stvar i eventualno donijeti u eksekutivnom dekretu ublaženje.

Drugi dan podali su se spomenuti poslanici, kojim se pridružio i slovenački poslanik iz Gorice dr. Besednjak, k podtajniku vojnog ministarstva. Tu im je bilo rečeno, da dekret nije nikakva novotarija, nego da već odavno postoji sličan dekret i za druge pogriježne pokrajine kao na pr. za Val d'Aosta, Ventimiglia itd. Sto vjele, obećao je poslanicima, da će im poslati u hotel sve brojeve tih dekreta. No poslanici su uvažili da sličan dekret na nije.

Izgleda, da sličan dekret o ograničenom pravu vlasništva kakav je uveden u Julskoj i Tridentinskoj pokrajini, upuće ne postoji u ni jednoj drugoj italijanskoj pokrajini, a niti na cijeloj zemaljskoj kruglji.

Medjutim je ministar Oviglio, koji upravlja ministarstvom pravosuđa, sa svoje strane ustvrdio, da će se on javnasti samo po intencijama ministarstva vjerno. Vedremo, gospode ministri!

...je začel vsak dan pripravljati z eno...
...tako. Včasih, ki so med prikljo...
...vne prepise, so zmalavali z gla...
...mislili, da se bo po Krvi vodil...
...se zgodilo.

...leki okoli 19. ure se poselja Mar...
...zelo na spretni po se Krve. Ker...
...vedela, da nosim v robove se, sedl...
...svolter, ma je delala do pol noči...
...toda pod pogojem, če pristojni...
...na pa ji je z nosom in zagovorila...
...na bači ter jo na ta način pripravil...
...znani. Vsema mami in očeta so po...
...ne stitnje zato sta bili onadva...
...za njime.

...to je začel Maršo napeljavati pogo...
...povestno, kar jma se dalo povedi, da...
...zročila pripraviti. Pradžina sta se jma...
...zročila in toda se bil ogenj v stro...
...na dospeji vsi stroje pred kopsko pu...
...Tudi pa se ne več se imajo prepri...
...Maršev ves iz vse potegled iz zepa...
...ter ustrelili naprozo zeno, poln ta...
...tastat nazadnje je namo! revolter pro...
...se ustrelil v glavo.

Franina i Jurina



...več nisam puno vremena ni besedice...
...je govorili od vseh politiki. Je pak ca...
...povega po svete?

...Kako ti je i mi? To mi po bostrica ni...
...kako ne gre za glavu.

...Da bi me ti mogal razumeti, ja bin ti...
...z jednim besedim stamačić, ca je to...
...vse politiki.

...Ali - reci ti besedu - morda ca te...
...kako razumet. Trebe da nisam jos...
...z jednim po sem sega zavampil.

...Beno, ako mores razumeti, znaj, da je...
...leka politika kako i jedan armonika. Je...
...na, ali tu u nastednom, drugu put u silves...
...i u svakog jednaka muška.

...Osobito pak, ako su piski hundan...
...ca, ca si ti rekli?

...Dobro, da se bito, ako piskni na toj ar...
...mizike ne valjaju.

...A na onaj svetlosti armonike nesamo...
...ne valjaju piski, ma ne valjaju ni...
...ni bito. To za sveb stran pušca, skripje...
...kuku i stara, raskankarana meš...
...na.

...bozati, as Talijani jedamput pisu ovako...
...a drugi put onako, Armonika!

...A to je tako govoriš i za Ma-similijana...
...kego su ja Mehike ubili, a i za Ro...
...dolla. Ter još ima i sada starac, ki je...
...i veruju, da su Maksimilijan i Rodollo...
...zi. A kako je pak drugde po svete?

...Sve jedan tabaki! Kako morda znas...
...prihve vremena bili su ja Engleskoj i...
...ja Francuskoj izbori. Va Ingleskoj su...
...dobili većinu delavci, a i ja Francuskoj...
...su predelbve stranke, kevsu za mir z...
...Nemci i s celim svetom. Me kako mira...
...nima prez konferencij, tako su se prej...
...nekoliko dana u Londre našli Francezi...
...Talijani i Amerikani, da omu stvar me...
...Francezi i Nemci urede ča prej močje.

...A tu ja vrag uređiti!

...A tu ja vrag! Prvi dni su padale besedi...
...sve jedna lepica od druge. Mir, prijatel...
...stvo, pravica, obeh, večeri, sampanji -...
...zala ki se bojalje!

...A tu opulta se je pokazalo čisto i bistro...
...da su Ingleszi najprej Ingleszi, a komac...
...oputa delavci. I da su Francezi najprej...
...Francezi a oputa komac on drugo. I...
...i tako ti je stara barka opet prisa na...
...seku, Armonika se i stisnula.

...I tako Inglez poteže na jednu stran, a...
...Francez vuče na drugu - i nikada mira...
...Bože mo! se se kada složit!

...A ter već su se nekako i složili, ma...
...svjeđenih i je tesko razumet. Ingleszi...
...oteli pomoc Nemcem, zac bi radi oslabet...
...Francezku, ka je sada jaka. Francezi to...
...vide, pak se ne daju va trapulu čapat.

...Kada je pak Inglez videl, da z lepem ne...
...more ni učinit, počel se je pretiti.

...A tu - pretit se je počel?

...Jur: Ja, ma onako na lepi, fini način. To...
...je bilo ov jedan dan. Ingleski ministar...
...je dal zapoved, da se svi ingleski brodi...
...od gveru skupe tobože na manovri. Kad...
...su se brodi skupili, a bilo ih je na tisuce...
...se jedan večji i strašnej od drugoga.

...Nekad je Inglez francoskem u tuđinu...
...skemu ministru: - Digo, vi dva, kada...
...ste već tu homo malo ki moru videt...
...nasu folu, kako manovri! Oni su rekli:

...O raj! i sli su ki moru i videli su i raz...
...umeli sve. Videli su oni, ca njim je z...
...oem Inglez dal kapit. On njim je prej besedi...
...reč povedel, da je Ingleska kraljica mora...
...i da johl' ti ga onemu, ki njoj se suproti...
...viti. Tako je to, Franine, a za danas...
...neka ti i ovo dosta.

...A se je govorilo va Londre ča za naš...
...porezi i za vino, ko nam je jos po ko...
...nolab?

Gospodarstvo

ZADRUGARSTVO.

O zadržnom radu.

...Čovjek je biće, koje po svojoj naravi bude...
...dal živu u društvu, u vezi s drugim ljudima...
...Ave u prastaro doba bilo je nasobina i selo...
...a kasnije nastadose u vezi gradova...
...je razuman stvor, koji ima razne potrebe...
...Nekada se svaki pojedinac sam brinuo za po...
...krije svojih potreba, no što se više ovičevan...
...stvo po svom razumu kulturno dizalo, to veće...
...su bile njegove potrebe. Danas kulturni čov...
...svak pojedinac nikako ne može da sam svoje...
...potrebe namisti. Danas treba čovjeku škola...
...crkva, ceste, željeznice, brozavci, knjige i...
...mnogo i premnogo toga, što su ljudi zajedni...
...čkim silama stvorili.

...Sredstva za pokrivenje ljudskih potreba pro...
...duktiva ljudski rad upotrebljujući prirodni i...
...njevine sile. No ta sredstva su tako različita i...
...mnogobroja, da rad oko njihove produkcije...
...moraju ljudi medju sebe porazdijeliti, pa da...
...jedni proizvodjaju poljoprivredna dobra, drugi...
...bilo obradivci, treći se bave prenosom dobara...
...[trgovin]. Svaki od njih se brine za duševne potre...
...ide. Druge razdiobom rada produciraju jedni...
...za druge, a to je dobro. To je dobro zato, što...
...samo tako može svaki pojedinac biti u svo...
...pomoću dobro upućen, vješt, doteran, savršen...
...a samo takvi radnici mogu producirati i naj...
...bolje proizvode. Dakle, ljudski je razum bez...
...ikakvih propisa i zakona, iz potrebe orđano...
...zirao rad oko proizvodnje sredstava za po...
...krije ljudskih potreba, gdje svaki pojedinac...
...čovjek imade svoj posao, a rad sviju zajedni...
...čkim svrhu produkcije.

...Nije svrha rada ili produkcije samo ta, da...
...se sredstva, proizvedu, već i ta, da radnik i...
...proizvođačij svojim radom svaki sebi nešto...
...zaradi ili privrnedi. Ali težnja za osobnom pri...
...vedenom je opet ona sila, koja medju ljude nosi...
...sebičnost, a zbog sebičnosti dolazi do borbe...
...Pa dobro, neka bude i borbe i neka vjerdje...
...ona vjerdjivost, poslovnost našeg naroda...
...Kad zna, da je otio na polje, otio na...
...borbi nisamo svi jednaki. Jedni su bogati...
...spremni, uplivni, jaki, a drugi siromašni, neuki...
...daleko od kulturnih centara, bez upliva, bez...
...moći, a da ne govorimo o postojeni i nepostoj...
...nosti. Kako mora da ispane borba između ta...
...svih razlika? Dakle, ljudski je razum, uvijek...
...se podči ovi drugi njihova gibaču svimot, oni...
...nihibud od izabiti, njihovu gibaču svimot oni...
...bogati i moćni.

...Pa za je uistinu onaj mali siromašniji svijet...
...ni, mali prokizletstvo na toj kurgiji ze...
...maljkoj kao nekim prokizletstvom, osudjen, da...
...samo slobde, da svojim radom jedu bradu...
...masti? Ne, ne, kako se ne opusti...
...ova pripadobe. Da sion razni konj zna, kolika...
...je snaga u njega, nikad mu čovjek gospodar...
...ni bi bio. Da je svijet malih proizvođačija...
...svijetom, zna, kolika je sveukupna njegova...
...imovina i kolika snaga leži u njegovom radu...
...ne bi i svaki bi bankir njegovoj snazi ote...
...ne bi i svaki bi bankir njegovoj snazi ote...

...Od ljudi porečnih i nevještih svoje moći...
...liko će imenik zvečim novcem zmagati...
...njihov muku, njihov trud. Sta eise, ovi gno...
...ćnici, trgovci, bankiri, tvorničari; i drugi dolaze...
...složnih silama, medju male proizvođačija, a...
...onda je protiv njih pojedinac malpu nemo...
...nosti? Ne, ne, da učimo od njih. I malpu pro...
...zvođačij treba da se svoj imetak, svoj...
...veliki kapital, da udruženi istupaju na veća...
...tržišta.

...U svakoj grani proizvodnje treba da se mali...
...proizvođačij udružuje, a pogotovu u poljopri...
...vrednoj grani treba, a pogotovu malih go...
...spriredaka, da se u poljoprivredni dase krak...
...čevičevanstvo, daljes izvone industriji, dase...
...zarade trgovini, dakle poljoprivrednici budu...
...s mnogo strana salijetani. Njihove proizvođe...
...traže mnogo mućni, bogati kupci, zato treba...
...da i oni istupe zajednički sa svojim produ...
...ktivom, pa da ne oslavinju jedan drugoga bank...
...reociom, ako će jeftinije dati, samo da do

...novaca dodje. Mali gospodari i kupuju robu...
...ad svakojakih trgovaca. Roba, što ne...
...valja, kuda će, nego na selo. Mali gospo...
...je dobro plaća, jer je mora imati, a što bol...
...nema gdje da kupi. Ali ni to ne mora seljak...
...da trpi. Mnogo njih mnogo treba, pa ako za...
...jednički, zadržno na veliko naručuju, bit će...
...roga jeftinija i bolja. Seljački svijet mnogo...
...toga ne zna. Što imućni znadu, ali mnogo...
...glava mnogo zna i medju mnogo malih gospo...
...dara mači će se uviti pametili i učimni glav...
...pa će ovi voditi zadržne poslove. Zadržni...
...veliki inetak sjedinjeni silama mora da nosi...
...i velike koristi, pa budu li mali gospodari i...
...uživali te velike koristi, živjet će u blagostan...
...Zato treba pogotovu kod nas, da se po...
...lako počnu osnivati gospodari ili poljopri...
...vredne zadruge, je velika većina, pa bude...
...škola jest mali poljoprivrednik, pa bude i...
...blagostanja u poljoprivrednika, bit će i općeg...
...blagostanja. (Nastavit će se.)

Politički pregled

Političke prilike u Italiji.

...U političkim krugovima mnogo se kometir...
...vjesti o osnutku novoga katoličke stranke...
...Kako je poznato, tu su stranku osnovali...
...jedni članovi stranke. Ministar narodnog...
...gospodarstva senator Nava te državni pot...
...i ministarstvu pravde Matteo Gentili pri...
...stali su k toj novoj političkoj grupaciji, koja...
...je inače posebno filozofističkog značaja. Glavni...
...organ stranke bit će "Corriere d'Italia", li...
...sposmenut Matteo Matteottija, koji je već od...
...prošle godine pisao povoljno za laizam i za...
...vladu.

...Što se tiče međunarodnih odnosa, nacional...
...na sredina priznaje faktičnu situaciju, koja...
...potisni na teritorijalnom i ekonomskom podru...
...je, namjerava svojim djelovanjem pridobiti...
...pobjedi međunarodne pravice, koja bi bila...
...kada da ukloni sve klince sporova.

...Na sjednici eksekutivnog odbora fašističke...
...gospodarstva pristupilo se izboru nove komisije...
...strančica, da ispita pitanje unutrašnje drž...
...javne rekonstrukcije. U prvom redu ovaj od...
...bor će imati za zadatak nacrt zakona o milita...
...rizaciji narodne milicije i o provođenju dosa...
...dajšnih činak narodne milicije u rang časnika...
...redovne vojske.

...Glavni odbor socijalističkih unitarista do...
...nio je zaključak, da se od 1. do 21. septem...
...bra u čitavoj zemlji odrede velike manifesta...
...cije skupštine, na kojima će se pojedini go...
...vornici obražavati potrebu staleskih organi...
...zacija. Ova socijalistička sedmica čini se, da...
...će fašističkoj vladi donijeti neugodnih momen...
...ta. Ljudni čestitajnici kojima su se u ovaj...
...manifestaciji priključili i komunisti namjerava...
...da niodučenju ustanu protiv fašističkog...
...režima. Vlada već vodi i o tome račune.

...Redarstveni su vlasti u Napulju zatvorile...
...komunističkog zastupnika Carmina i sela re...
...diktora komunističkog lista Unita Gironia...
...Obziru su posetili i ruski krestas Vorisicki...
...koji je bio u luci Napulju. Kad je izšao iz la...
...dje, odmah su uhićeni uz motivaciju, da su...
...širili antifašističku propagandu na ladji.

...Lješina Matteottija je pronađena - kako...
...javljamo na drugom mjestu u blizini sela...
...Verano. Lješina je potpuno u procesu raspa...
...danja tako, da je najdin skoro sam kostur...
...Prema nekim okolicima odnosi se, da je...
...nađene pokraj lješine, sudska je komisija...
...ustanovila, da je dočinja lješina prava lješina...
...Matteottijeva.

Zadusnice za kralja Petra Velikoga u Jugoslaviji.

...Prošle nedjelje objavile su se malone po...
...cijeloj državi svečane misle zadusnice za po...
...kojoj kralja Petra Velikog Oslobođioca.

...U kraljevoj crkvi na Oplencu održala se...
...takodjer misa-zadusnica za pokojnog kralja...
...Petra Velikog Oslobođioca. Zadusnicama su...
...prisustvovali: Nj. Vel. kralj i kraljica, pred...
...sjednik vlade i ministar, predsjednik Narodne...
...Skupštine Ljuba Jovanović, predsjed-

Majka svetog Petra

(Narodna pjesma iz Istre.)

Sveti Petar u raj grede,
Za njim majka tekome teče.
Majka Petru govoaraše:
Pocekaj me, Petre sinko,
Da ja s tebi u raj gredem!
Petar majki govoaraše:
Ne ćeš raja ti viditi,
Zač ga nisi zaslužila;
Aš nis' žejna napojila.
Ni gladnoga nastila,
Ni gologa preskrla.
Za čuši nis' proskrla.
Va ime božje nis' dila.
Ko ne jedno povaneće.
Za njega si požalila,
Da će ti se pomelati.
Po peklarskih tortinama.
Za to majka nis' ne haje.
Ned za Petrom braže teče.
Kad Petar pokreže mosta.
Došla i majka nasred mosta.

PODLISTAK

Krv nije voda

(Critica iz istarskog života)

(Svrstak)

...Sve mi se nastavi. Marša - sunu u glavu...
...na mru, se mozak utkimeni granicu iz su...
...i bacim se ko ranjena zvirica na onu...
...bezu, na Pepica. Tu grablja, koji si na ne...
...spazio na svijet, ita da ćeš moći sinu...
...moja pokojnoga Boza, govoriti: mostro...
...slavo! On da je nakaza! - Udarila...
...na k. lupala sam po njemu, bez duše pa...
...je otih ga i dalje, do krvi, da mi nije Stipo...
...sveto.

...Ne, majko, ubit ece Pepica!
...Bila je bas granica? Da nije siba ili dr...
...prijeti sudac.

...Pa, kolace, uze nehatno, gotovo pospre...
...Marša i počeo opet ponahvat iste riječi, u...
...tuku! Hena!

...nash neduznih, jer svi ti tudinski stvorovi...
...jedno kažu meni i svima nama, koji smo drugo...
...ga soja i plemena: erkni, da ti se ni strva ne...
...nadje.

...Mara je sve laže govorila dalje, kako je po...
...čela. Na njena su usta navirile riječi, rek bi...
...zomna, riječi, koje nisi vičan da čuješ od obič...
...na Čovjeka. A kako je znala, da joj sudji Jug...
...slaven, nastavlja je:

...Ne čudite se moim udarcima. Ja sam...
...znala, da sam rodila i drugoga, a nisam...
...znala, da je nisam bez razloga zamr...
...Primitila sam u tome času na mojega Sti...
...sto, što bi bilo, da i on kune i proklinje mlje...
...ko, koje ga došlo, ime koje ga nis, posteno...
...pleme, koje ga na svijet dalo, da se i on...
...pocuzio i da kune Boga i svoj narod, pa tada...
...i baš u takvim mislima uboh bi me, ma i...
...krivim pogledom onozlobo stvorenje - u...
...mali mi prosti, udarala sam po njemu. Davila...
...sam sama sebe. Obesvjestila bih se bila odavna...
...da nije uz mene angeli čuvar, moj Božo u...
...slici i prilici mog sina. Vjerujte, u meni su...
...je mozag sve jedna rana, zaht je muku u glavi...
...da me Bog oslobodi. Kad izidem na more, da...
...kerpe operem, mojim dobro da pazim, kako...
...stipam, ne smijem ja kleknuti na visoke ste...
...penice, ne smijem da gledam u duboko more...
...stremoglavila bih se u neminovnu smrt, jer...
...samo tražim nižu, pjesak, grub i dosta mi...
...da ruku umolim i krpe koje kuka osnažim. Ne...
...bila ja svoja lješina. Bog mi bude svjedokom...
...**Krv nije voda**, laže se od nekoga gaziti ne...
...da. Eto, **zaključila** Marša sad znate sve...
...pa sudite.

...Zatim sudac pozove k sebi Angiela Siolisa...
...za zapla:

...Kako Vi živite za ženom?

riču općina iz susjednih sela, te vidijeli ljudi iz okolice. Ciničovitost je patrijarha Dimitrije. U krkvi bilo je oko 4000 duša. Narod je burno podavao, ali krkvi nije poslije prave zlostosa dosta dugo razgovarao sa seljacima. U 1 sat popodne bio je u dvorcu u Topoli ručak. U bogradskim crkvama držale se sa takvoj svečane mise-zadušnice za pokojnik kraljem. Tim misama prisustvovali su svi članovi vlade, koji se nalaze u Beogradu, oficiri i Poljski kor, veliki broj uglednog građanstva, te bratiji vladini i opozicioni poslanici. U glavnoj pravoslavnoj crkvi održao je misu zadušnicu episkop braniteljski, Mitrofan, a po svršenoj službi hojio održao je govor bogradski prota Bažić, koji je podsjetio na vrjedniju i zaslugu poljskih vojnika Velikog Takodier i u katoličkoj župnoj crkvi održane su zadušnice za blagopokojnog kralja Petra, kojima su prisustvovali članovi vlade, ministri, št. dr. Korosec i dr. Kulovec. Poslije podne je u izračunskoj sinagogi održana služba božija, na kojoj je vladu zastupao ministar pošta Petra Marković, a u ime vojske prisustvovali komandant grada Brograda general Zevčević.

Uspeh londonske konferencije. Londonska je konferencija završila svoje zasjedanje. Na konferenciji je došlo do sporazuma između saveznika i Njemačke. Njemačka je poprimila Dawesov nacrt o isplati ratnih reparacija, koje ima da plati saveznici. S druge su strane Francuska i Belgija obavezale da će odmah omogućiti da bude potpisan londonski završni protokol, što će biti najkasnije do 30. augusta, povući okupacije čete iz cijeloga okruga Dortmund, unutar ruškog područja iz Karlsruhe, Mannheim, Emmricha itd. Gradovi Duisburg, Düsseldorf i Ruhrort bit će iznajmljivani najkasnije s posljednjim danom ruškoga područja. Englezi misle, da će se čitavo ruško područje isprazniti najkasnije u roku jedne godine. Ispražnje Ruhra, kao što i redovito plaćanje ratnih dugova sa strane Njemačke, moglo bi sasvim odstraniti pogibelj novog svjetskog požara.

Domaće novosti

Sjednica Interparlamentarne Unije u Bernu u Švicarskoj.

Jučer je naš narodni poslanik, g. dr. Willan, otputovao na sjednicu Interparlamentarne Unije u Bern te će biti odsutan 5 do 6 dana. G. dr. Willan sudjelovao će na sjednici kao delegat jugoslovenske narodne manjine u Italiji, a njemački narodni poslanik dr. ... zastupat će njemačku narodnu manjinu.

Liznjanci od Luku Kircu.

Prigodom četrdesetogodišnjice Vašeg rada sve časnog, neumornog i poštovnog u vinogradu Gospodnjem je istodobno prigodom četrdesetogodišnjice našeg identnog nesebičnog rada za naš bijedni narod, gdje su Vas čekale silne prilike, za koje misljamo, da ih čovjek upuće ne bi mogao da svlada, mi se sa suzama radosničama i žalosničama ujedno sjećamo Vašeg trinaestogodišnjeg bivanja među nama; sjećamo se živo divnih propovijedi našeg dobrog duševnog pastira, koje nas svaki put u srce dirnuše; sjećamo se Vašeg pobijate pravim ocem; sjećamo se svih Važrtvovnog rada izvan crkve, gdje nam svih bivših, a osobito današnjeg ničim ne opravdanog progonstva, gdje vam nakon svega toga srca od kamena zabranjuju povratku u mili rodni kraj; uzdižući se u Božju Providnost, da čemo Vas opet imati nekoderu u svojoj sredini, kličemo, vam jednokudno: Da nam Bog pozivi na mnoga ljeta našega duha sveteničara i narodnog borca don Luku Kircu.

Vaši Liznjanski štovatelji.

Most se j' stančal kako dlaka, Pala j' majka na dno pakla, Onda Petar govoraše: O Isuse, mestre dragi! Kako bin ja učinio, Da bin majku z' pakla rešil? Isus njemu govoraše: Hodi, Petre, v' ravno polje, Oni nać ćeš jedni crkvu, I pogodi na oltaru. Ondje nać ćeš poveseć, Ko ti j' majka podvile. Kako Isus govoraše, Tako Petar govoraše: Vezal lakno za lakance, Vukal miška z' pakla vanku. Kada majka povrh pakla, Ona j' bila va šubice, Svaka dlaka je imela Po dve po tri dušice. A vlašci po četiri. Majka Petru govoraše: Ah vah mane, Petre sinko! Ca si ti sad učinio? Vas pakal si ispraznio, A raj hoćeš utesniti, Mane hoćeš tesno biti! Ne go tressi povesećem, Dže t' otrešit ev duše. Petar stresse povesećem, Duše su se virile. Oko Petra ubitile. A mat pada na dno pakla. Sada, majko, tu za obavij: Za te bolje prošiti. Ni prošiti, ni moliti, Jer si bila vij nevidna, Kako ješ i dan danas.

† Aleksander Mičić. Prekjučer umro je u Trstu predsjednik srpske pravoslavne opštine, g. Aleksander Mičić. Pokojnik je stekao sebi velike zaslugе oko organizacije i podizanja srpske zajednice u Trstu. Bio je poštovan i značajan rodoljub. Svoju narodnost je svagdje isticao. — Počivao u miru!

ISTARSKA NARODNE PIJESME.

Svi oni, koji naruže Istarske narodne pjesme, moraju kako je to istaknuto u oglašju, moraju platiti poštarinu. Poštarića za svaki pojedini istisak Istarskih narodnih pjesama iznaša 75 centezima. Ako se hoće povrh toga preporučiti (rekomandirati) pošiljku, onda treba dodati još 50 centezima za pošiljku. Ujedno molimo sve one prijatelje, koji se već naručili knjige i koji nam nisu poslali posebni iznos za poštarinu, da to učine naknadno. Dotični iznos za poštarinu mogu nam poslati i u markama (u običnom pismu). To-liko znanja i ravnanja radi.

Ne varajmo sami sebe!

Pišu nam iz Cres: Pucki Prijatelj od 31. jula 1924. pod naslovom 'Hrvat iz Istre' — general reda Sv. Franje — piše: 'Opći izbor franjevačka konventualca u Rimu izabrao je za generala svoga redca četa, dra Alfonza Orlića, koji je rođen u Cresu'. Budući da je to jednostavno zavarovanje našega naroda smatramo dužnost, da izjavimo, da spomenuti general franjevačkog reda ima uistinu ime čisto naše, ali osjećanje i djelovanje njegovo pokazuje, da on izrod naše slavenske krvi.

On je vođa i 'spiritus movens' one gajusne i zlobne kampanje protiv creskih op. franjevača i u prvom redu protiv principjala O. Milosevića. Uspeh ove zarbljive i nedolične igre bio je taj, da su se našli op. franjevci morali početkom marta 1919. nenadano ukrećati na parobrod i krenuti u Jugoslaviju.

Vrhovno starješinstvo reda, kome je sada gosp. Orlich general, poslalo je delegata Chialina i Bolognina u Cres, da ih iz vlastite kuće istjeraju kao razbečene, bace na cestu, ne brineći se, kud će oni bez ica go svijetu. I da su našli zakloništa, zahvaliti je jug. industrijalci Jaklu, koji im je ustupio svojom vilu na uporabu. Preravno je, da bi svež zaboravili, na one, koji su za nas toliko radili kao i oni, koji nas još toliko mrze.

Kad se kasnije povratio g. Orlich u Cres, u blagovani lipeog i bogatog samostana, koji je to postao miokom našeg naroda, u nazdravici govorio je 'di Cherso che ha un aspetto di un tale veneto', kao da mu je timo umirena savjest glede postupanja sa braćom Slavenima iz istog reda, a koji je postupak o. Milosevića upoređio sa tragedijom Kaina i Abela.

Teško je Slaveni doći u generalstah!

Istarsko Pčelarsko društvo u Pazinu

namjerava naručiti razne pčelarske sprave i orudje, ako se prijavi dostatan broj pčelara. Time će se mnogo pristiđeti na proširovanja transporta i pakovanja. Svaki nekva dakle pogleda kod kuće što mu nedostaje, pak nekva pismo društva. Naručiti se može za materijal, disčevce za okvire, potrebne za pričuvarjenje umjetnog saća, njih za din, mreža za lice, četka za peće, umjetno saće, strugaljka, nož za otkrivanje saća, vrcalo, sito za med itd.

Društvo kupuje vosak u svim količinama i plaća ga dobro. Tko želi kalve potanje informacije, neka se pismeno obrati na Istarsko Pčelarsko Društvo u Pazinu i neka svom pismu priloži dopisnicu za odgovor.

Opdust godišta 1903.

Službeni vojnički list javlja, da će od 1. do 19. septembra te godine opdustiti iz vojničke službe sve one vojnike, koji su rođeni godine 1903.

Vojnici, koji su bili vršteni u prijašnjoj drugoj ili trećoj kategoriji te nisu upežvani u poz. vojnike zajedno sa godištem 1903, bit će definitivno oprošteni od vojničke službe. Isto tako bit će oprošteni od vojničke službe momci godišta 1903., koji su bili poslani kući kao tjelesno nespособni na duži dopust.

Tudja valuta na trčisarskoj burzi.

Jučer, dne 20. augusta 1924., moglo se prodati odnoshu kupiti: 1 liru šterlinu za 101 do 101,25 ital. lire; 1 američanski dolar za 22,25 do 22,40 ital. lira; 100 švicarskih frankana za 421 do 424 ital. lire; 100 francuskih frankana za 122,50 do 123 ital. lire; 100 čehoslovačkih kruna za 66,50 do 67 ital. lira; 100 jugoslovenskih dinara za 27,50 do 28 ital. lira; 100 rumunjskih leja za 9,75 do 10,50 ital. lira.

Srećan događaj u jugoslovenskom kraljevskom domu.

Jugoslovenske novine donose radosnu vijest, da je prošlog tjedna princeza Olga, supruga jugoslovenskog princa Pavla, na jednom obdu

u blizini Richmonda, što ga je engleski kralj prije tri mjeseca stavio na raspoloženje jugoslovenskom princu kao svom gostu, rodila sina. Majka i dijete su zdravi.

Književnost i umjetnost.

Poziv na preplatu.

U oktobru 1921. proslavljena je sedamdeset-peta godišnjica rođenja najslavnijega našega naučnoga radnika na polju arheologije i domaće historije, dra. Frana Bulića.

Tom su mu prilikom bile iskazane i kod kuće i u stranom svijetu najveće časti i ime priznanje za njegov mnogogodišnji rada sve zaslužni i uspješni rad.

Kao najveće priznanje bilo je zamisljeno izdavanje spomen-knjige s naučnim prilozima svečarševih učenika, staveljaca i prijatelja, kojih ima među nama velik broj po cijelom svijetu. Ta cijena vrijedi samo za domaće preplatnike. Preplatnici, koji su se javili god. 1921. i poslali svoj primos za štampanje, dobit će knjigu, ako nadoplate razliku.

Preplate primaju: Dr. Mihovil Abramčić, državni muzej, Split; Dr. Viktor Hofbiller, narodni muzej, Zagreb; Zaklada tiskare 'Narodnih Novina', Zagreb.

Iza dvogodišnjega napornoga rada možemo javiti, da je već izišo spisdom Bulićev za 1924.

Knjiga je štampana na vroma finom papiru, ima 47 araka (oko 750 strana) velikoga formata, a urešena je sa slikom svečarševom u bakroliku.

Možemo mirne savjesti reći, da u jugoslovenskim zemljama još nije izdana takova publikacija, a i naprednije iznoženstvo moglo bi se takvim izdanjem da podiči.

Troskovi su ogromni, a naklada je malena. Cijena je čvrsto šivanj i u karton vezanoj knjizi 700 dinara zajedno s poštarinom. U originalnom platnenoj vezu 750 dinara.

Ta cijena vrijedi samo za domaće preplatnike. Preplatnici, koji su se javili god. 1921. i poslali svoj primos za štampanje, dobit će knjigu, ako nadoplate razliku.

Preplate primaju: Dr. Mihovil Abramčić, državni muzej, Split; Dr. Viktor Hofbiller, narodni muzej, Zagreb; Zaklada tiskare 'Narodnih Novina', Zagreb.

Svega po malo

Mišlili da je bačva Dunav.

Iz jednog istarskog sela primismo ovo pismo: Nedavno je seljak N. N. otišao na poljsku radnju. U to vrijeme provalilo mu se bačva vina. Kad se je seljak povratio kući, našao je zaštirova da platin porez na vino, koje mu je ostalo. Vrativši se kući s financo pokazao je vino po podrumu i reče:

— Kako vidite, gospodo, danas me je zadesila velika nesreća. Ne bi bilo pametno, da mi se usprkos te nesreće posjeti kakav naš prijatelj da platin porez na vino, koje mi je ostalo.

— Sto j' vi mislite platiti porez na to vino? — upita financa.

— Sto j' od platin porez na ovo vino, koje mi je ostalo? — To se razumije. Vaša dužnost je bila ta, da dođete po naš financo! Da je je curilo po podrumu, a ne nakon što vam je čitavo vino isteklo iz bačve!

— Alaj ste pametni! — odvrati seljak. Da sam ja bio kod kuće, kad mi je curilo vino po konobi, onda budite uvjereni, da bih bio prije zacepio bačvu, da mi ne leće vino van, nego išao par sata daleko po Vas, da mi dođe i platim. Kako biće napojilo... Ustalošom ne mojte, gospodo, misliti, da vino iz jedne bačvice od 6 hektolitra može da leće 5 sata. Zapamtite: bačva nije Dunav!

Zapamtite se da dođu prije na drugi svijet.

Italijanske novine javljaju, da je nekva žena Commati iz dolnje Italije odlučila, da se ubije, da prije dođe u kraljevstvo nebesko. Sto je namahnila, to i učinila. Ovih je dana negomilala svoju postelju slikama svetaca, legnula u

sredinu i zapalila se. Kad je plamen počeo nestetiti, se preplasila i pobjegla, pak par dana iza toga umrla. Skoro slučaj se desio i u španjolskoj Grenadi, je neki čovjek propovijedao krivu nauku, se ljudska bića poslije smrti vraćaju bogatija i ljepša na zemlju. I nasla se žena, koja je postovala toj nauki, i ubila samo za to, da se što prije vrati na tija i ljepša.

Sest dječaka obješeno u igri.

Kako javljaju iz Frankfurtu, nedavno igrao u Hannoveru (u Njemačkoj) vuk prizor. Nekoliko dječaka tamosnje pribe, otiče je za vrijeme školskog odmora u sumu, koja se nalazi pokraj same škole, stali igrati 'Indijance'. Dvoica učenika, koji su od 10, drugo od 14 godina izgru, otvore čuv-bosnu fjučicu. Ovi su se začuvali nekoliko zarobljenici. Ovi su se začuvali objesili za hrastove. Posljedica toga bila je historiča hit naladih zarobljenika, stla dušu na vješalima.

Pet sati nad poncom.

Tri italijanska plimnara iz Torino posle se bez vodje na vrh Crepon, blizu Chianis visok 3482 metra. Pri spuštanju desila se nesreća, pa su dva trojca pala. Nekim su zadržalo se je uže na jednoj pčini i skočili. Ured vodica postao je smjestia pčini karavanu, koja je tečajem noći spasila nekoliko iz neugodnog položaja. Sva tri plimnara su živući.

Sličica iz Rusije.

U Rusiji postoji novi zakon o sklapanju rastavljanju brakova. Prema tom zakonu, sklarac može da sklopi i otkáže brak 3 mjesecima. Isto može da učini i ženska. Kada braka ide vrlo brzim tempom. Zaručnici, ako imaru jedan lojal (23 lire) i u 5 mjesecima mogu rastavljati jedan od drugoga. Za brakova počevši od svake pčine, nakon ove godine rastavilo se u samom moskolskom okrugu 48%taka brakova.

DOPISNICA UREDNIŠTVA

Gospodinu Rumcu u Brooklynu: Pismo primismo. List čete dobivati redovito. Javite nam se u klijem dopisom iz Londona, krijevca, onih koji su se našli u našim sličicima. Istarsku Riječ i ne zabaravite naručiti Istarske narodne pjesme!

Gospodinu dopisniku iz Voloskog: Kao i dite. Vas dopis morali smo skratiti. Izjavili smo slučajno imate toliko neobjavljenih rodnih pjesama iz Istre, poslatih nam je. Oni koje ste već poslali, dođite će na red. Isto nam zdravo!

Prijatelje na S: Jest, to se ne isto pismo. Sto smo ih namjeravali štampati još god. 1913., ali to nisu poznati događaji u tome spjecili. Sto nismo mogli onda, izvršili smo sada i nama je vrlo drago, što smo našli na branjanje svake pčine, prijatelja našeg starine Hvala i Vama na priznanju i pobudi. Srećno smo, što vam možemo javiti, da imamo u pravi četiri radnje, za koje se nadamo, da će našemu narodu biti od koristi. Mnogo naših silih pozdrava Vama i Vasima!

DOPISNICA UPRAVE

G. I. Vivoda Subotica: — Primili smo dopis od vas za izvršteni oglaš. Zdravo!

DAROVI

u fond 'Istarske Ričice': Gena Gizela Ilić za učeniču uslugu darovala 2,80 L. A. M. učitelj daruje 1 L. Hvala.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI

Trg. i tiskara 'DINOSKI' U TRSTU.

REDOVITA GLAVNA SKUPŠTINA Društva za študiju i zemjov. u Karolji obdržat će se u Karolji, u nedjelju 22. tek. mjeseca sa običnim dnevnim redom. Odbor.

Jeste li naručili Istarske narodne pjesme? Tko još nije naručio Istarske narodne pjesme, koje je izdala naša Istarska književna zajednica, neka to učini prije, jer će im uskoro biti u svoje krasne knjige. Razbija je velika. Zato požurite se sa naruđivanjem. Knjiga je nvećeg formata, ima 240 stranica i pjesme su štampane u dva stupca. Cijena je kući u svim preprodajama 5 Lira. Istarske narodne pjesme prodavati se u cijeni od 5 Lira kod svih preprodaj: u TRSTU kod Iprave 'Edinosti' (G. S. Franjevačka ul. 20 L.) i kod knjižare 'I. Staka' (Via Milano 77); u PAZINU: kod knjižare i papirnice Tomasić; u Srećanosti diaci i seljaci, koji naruče Istarske narodne pjesme, izravno kod Iprave 'Istarske Ričice' u Trstu (Via S. Franjevačka ul. 20 L.) dobit će pojedine knjige u cijeni od 3 Lira. Posljedica se plaća poslije 10 d. ili u rekomandaciji 1,20 L. Tko naručiti knjigu i hoće, da se poštom pošalje, mora poslati i poštarinu, dakle 5,70 ili 6,20, dotičnu siromasni djeci i seljaci 5,70 ili 4,20 L.

Tvrtka „Vinoagraria“ v Gorici
Via C. Favetti broj 6
prodaje orudje za vinogradare, vaučare i pčelare: noževce za čijepanje i skare za rezanje marke „KUNDE“, alkoholometre, obuhajskope, mjere za mošt i mliječnu staklenice za konzerviranje voća itd.
Popravila bolesna vira, odnosno šalje po pošti potrebne lijekarije i savjete.
JUST UŠAJ, agronom i oenotehnik.